

עולכם קמו

עתו שבועי מציר לבני הנעורים

עם "הפרגון":

באוסטריה-אונגריה:

לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה: 3.90 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רויב, לחצי שנה: 3 רויב, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 12 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק, בעד הלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר כוודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה/ 15 ק'.

תנאי החתימה.

באוסטריה-אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רויב, לחצי שנה: 2 רויב, לרבע שנה: 1 רויב, בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק.

החותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה הנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

כחיר כל נומר 10 קאפ/ 25 העללער.

Krakau, 18 März (5 März) 1903.

גלוין כנ.

קבוקו יום ד/ ייט אדר תרס"ג.

הקו: הפצתי (שיר), ש. ל. גרדון. — כרטיס-הכניסה (ספור. המשך), י. ב. לבנה. — קשר הילדים (מעשה), ישראל ש. פ. — הכיור (ציור), — האם וילדה (פנטסיה), א. נמייבסקי, תרגום י. ג. — בערת יער באמריקה הדרומית (ציור), — הג יוכל של הברון נפתלי הירץ (הורץ) גנצברג (עם תמונתו), יגאל הברמלי. — חדשות. — מודעות.

הפצתי...

הפצתי, כי יער נאחו ועיר
 ופּרַח וצמח — הכל יאמר שיר,
 שיר-נעם וניל;
 וקופץ ורוקד ומצרצר: ציר, ציר, ציר!
 אני חסיל קט קט — לא ילד, חסיל
 וקופץ ורוקד וסביבי: צליל, צליל, צליל
 גלי שיבת ניל —
 ורוקד קרן-אור ובלעה שם בשביל...
 בה הפצתי.

הפצתי, כי יהי אף בקר אביב,
 שמים — יסתכלת, התכלת — זו נו
 בלי כתם עין;
 הארץ אף גן גן פורח סביב;
 ובגן ציצי חמד יציצו! על על
 בתכלת עין אלה, בך סיסי טל טל;
 הפל חי רענן,
 הפל פה עליו, פה שמה, פה קל...
 בה הפצתי.

(²) במסלה

(¹) יביטו.

הפצתי - ירח וקל כוכבי-רום
יאריו עם שמשו, זיהירו גם יום.

גם גם כוכבי,

הטוב המאיר לי בליל משקבי,
נאני כרוב קטן - איני ילד, כי כרוב!

כנפי קויראור לי - אנביה עוף עוף -
וכין כוכבים לי אעוף עוף נשוב.

ואעלה כוכבי

ועמדתי שם ואקרא: "הו, אבי!"
כה הפצתי.

ש.ל. גרדון.

כְּרִמִּים-הַבְּנִיָּה.

(ספור).

IV.

היום האחרון.

והיום אשר חכה לו שמעון בא. הוא השבים בפעם
בפעם בבקר וירץ ל"רחוב הנסיכים". עוד מרחוק ראה. כי
יש שנוי במודעה על דבר הבקר. ציור הכלוב והאריזות
אשר בו הדפסו בצבע אדם ומתחתיו אותיות גדולות
מאד: השתמשו במקרה!! שמעון ראה זאת מרחוק,
וירץ בקל כחו אל המודעה ויקרא פדברים האלה:
"הבקר הנהיד בתבל עוזב היום בערב בשעה
השביעית את העיר. ולמען יוכל כל איש
לראות את החיות והעופות הנוד המחיר
מאד. פרטיסייהבניקה נמברים במחיר המש
עשרה פרטה.!! השתמשו במקרה!!"

שמעון רקד מרב שמחה. ניאמר לשוב אל חדרו;
ויבקר צעד צעדים אחדים מן העמוד והלאה וישב שנית
אליו ויקרא עוד הפעם את המודעה. טוב היה - אמר
בלבו - לו לקח בעל הבקר רק עשר פרשות פדברי
אבי אך אין דבר: עשר פרשות הבטיח אבי לתת לי
שתי פרשות יש בביסי, ועוד שלש פרשות... ומן לי אבי
גם בן. רק שלש פרשות - הלא דבר קטן הוא. בפנים
מאירות ובלב שמה בא שמעון ההדרה. לתמהונו מצא
בו רק שני התלמידים הקטנים שהיו ל"בנה מיתנת". יתר
התלמידים חבדו לא באי עור. הוא חשב לו תמיד
לפחיתות הכבוד להתרועע עמם, אך הפעם נגש אליהם.
וישב אצלם. ויספר להם בשמחה. כי היום ילך אל הבקר
וראה שם דברים נפלאים, ומחר יספר גם להם את כל
אשר יראה.

אנחנו היינו כבר בבקר! - ענוהו הילדים - אך
בראותנו את הפיל ואת חממו הארך אשר שלח אלינו
בעברנו לפני כלובו, חכדנו חרדה גדולה מאד, ואמנו

צותה לשפחחנו להוציאנו כרנע מן הבקר לתביאנו לביתנו...
הוי שמעון! אל תלך! נזרא שם מאד... שאנות האריות
ונחבת הנמרים והמית הדבים מפילות אימה...

פתאים קטנים! - ענה שמעון ויבט בחמלה על
ה"תינוקות" הפחדנים האלה. קטנים אתם מאד - הוסיף
שמעון לדבר אליהם - על בן יראתם ולא שמתם לב, כי
כל החיות בלואות בכלוב ברזל, ואם גם אלה פעמים
תשאננה ותהמינה, לא תוכלנה לנעת בנו... איכה לא
הבינותם דבר קטן כזה? אכל מה זאת? הוסיף שמעון
לדבר - גם הרבי גם הנערים אינם עור; במדמה לי שבקר
באה עת הלאמוד!

לקרא את ההלל הלכו כלם לבית המדרשו! - ענה
אחד הילדים - גם אבי הלך היום להתפלל בצפור... היום
"ראש חדש"... נלמד רק עד חצות היום...

פני שמעון חזרו מאד. לבו הכהו עוד על חטאתו
אשר חטא ביום ההוא. והוא מחכה ליום בפורים
הממשמש ובא לצום בו ולבקש סליחה בקל לקבו
על חטאתו. והנה עברה חדשה: ראש חדש היום והוא
לא קרא את ההלל ולא התפלל "מוסף"! היאכה
... סלח לו? "בשבת העברה ברוך את החדש הבא, וגם
אתמול ושלושם זכר את "ראש החדש" ואת ההלל והמוסף,
והיום בבקר שבה שבה הפל והתפלל תפלת חול, -
והכל בשביל המודעה והבקר... ובהיותו שקוע במחשבות
המרות האלה עוב את התינוקות ויגש אל השלחן וישב
על מקומו. אכל הן לא בנדון עשיתי את הדבר הזה -
הצמדק בלבבו - וגם אז לולא חלקה אחזתי ולא הייתי
ער עד חצות הלילה, לא הייתי מבטל את תפילתי... אנוס
הייתי... והיום היה הדבר בשננה... פני! היום נלמד רק עד
חצות היום... אחר אלקה בביתה, אקה את הכסף ואלכר

לי... ושמחה רבה מלאה את לבב שמעון. ויגש שנית אל הילדים וידבר אליהם. ויצחק אתם ויהי אף שמהם...

בעבר רבע שעה בא הרבי ועמו תלמידיו מבית המדרש. ואף בלו לאכל את פת השחרית ישבו ללמד. בשעור הנמרא שלמדו היום היו עיני אנדה יפים אשר לא דרשו עיון רב. ועל כן עברה מהרה העת מבלי אשר הרגישו בה. והרבי שלח את תלמידיו לחפשי.

בלב שמח שב שמעון הביתה. ובראותו. כי אביו לא בא עוד אל לחם הצהרונים יצא ויעמד על יד השער ויחכה לבואו. עברו רגעים אחדים ויראהו הולך וקרב אל הבית וירץ לקראתו ויבשר לו. כי כבר הורידו את המחיר...

מה הורידו? אינה מחיר? שאל האב בתמהון. הורידו מחיר הנגיסה לבקר. אבא—ענתו שמעון ויחמה על אביו אף וכל לשבח את כל הענין.

הבכר... הבכר... כן כן. וברתי; גלכה הביתה ונאכל לחם. ויבאו הביתה וירחצו ידיהם וילכו אל השלחן וישבו. שמעון אבל את ארחתו בחפזו. ובקצר רוח החל לברך "ברכת המזון".

חכה נא מעט בני! — אמרה אמו אליו — באשר נכלה לאכל את המבשיל. אתן לך דבדבונים. שבשילתי לכבוד ראש חדש.

שבע אנכי, שבע מאד! — אמר שמעון ויקם ממושבו—עמה תנה לי אבי כסף והלבתי אל הבכר... רק שלש עשרה פרטה תתן לי... שמים יש לי.

אל נא תהי נמחר בכה בני! — אמר אביו וישם את ידו בכיסו וימששנהו... אכל את הדבדבנים ואחר תלך. הן עוד היום גדול!... שמעון ירא למרות פי אביו וישב בלי חמדה שנית אל השלחן וישמה פי בלחה ארחת הצהרונים. ויברך על המזון בקול רם ובנעימה. ואחר נגש אל אביו וישאל ממנו את הפרטות הדרושות.

אבי שמעון שם שנית ידיו בכיסיו ויוצא מהם פרטות אחדות... וימנן על השלחן בקול: אחת, שמים שלש, ארבע, חמש, שש פרטות. ושמים שלף—הרי שמונה...

דבורה! — פנה אל אם שמעון—חפשי נא גם את. אולי יש לך פרטות אחדות ותני אותן לשמעון; ילך נא אל הבכר!...

לשוא אחפש. כי אין לי אף פרטה—ענתה האם. האב הביט רגע אל בנו וישבר לבו בכרכו: שמעון עמד שחום, שפתיו רעדו ועיניו מלאו דמעות... עיני האב והבן נפגשו ולא יכל שמעון להתאפק ויבך.

הוי כמה חביתי ליום הזה! כמה לילות לא וישנתי וחסבתי מתי יבא היום ההוא ועתה. כי בא היום האחרון אינם נותנים לי את הכסף...

היודע אתה איפה נר דוד הסנדלר. אשר תפר לך געלים? — שאל האב — לכה אליו ונשית בו את עשר הפרטות המגיעות לי ממנו זה כבר! מהרה בני. רוצה. כי רב ממך הדרך ולא תאחר את מועד הנגיסה אל הבכר... — הנה אנכי רץ!—אמר שמעון וימח דמעתו מעל פניו וישם את שש הפרטות בכיסו.

חכה מעט!—אמרה אליו אמו—אני אלנה משכנתנו שתי פרטות. והיורד לקנות פרטים הנגיסה ב"מזמון"; עוד מעט תשוב הביתה לאכל לחם הצהרונים...

לו הואלת, אמי. ותלוי ממנה שבע פרטות. פי עתה הייתי הולך תבך אל הבכר ולא נצרכתי ללכת עד קצה העיר אל הסנדלר.

שבע פרטות! איני יכולה לבקש ממנה שבע פרטות. כבר תובת אני לה יותר משני שקלים. גם שתי פרטות כושה לי לבקש ממנה; אף צר לי עליה. בני. ובעבורך אעו בני...

היא מאחרת היום לשוב! — אמר שמעון. בהביטו רגע בחלון — מי יודע מתי תשוב? אלכה לי אל הסנדלר... ויבדדו קם ויצא החוצה. כשני רגעים עמד ויבט אל שני עברי הרחוב. לבו כאב מאד. ובראותו כי הרגעים עוברים והשכנה איננה. הרים פעמיו וירץ אל בית דוד הסנדלר. שלשה רחובות ארכים כבר עבר במרוצתו והרגיש כאב ברגליו. ובאשר יוסף לרוץ בן יגדל הכאב וכן יאגם לעצד במרוצתו. ברגע הזה עבר לפניו המרמון. ויעמד בקצה הרחוב; רגע אמר להוציא מכספו שתי פרטות ולנסע במרמון עד רחוב הפרזל. משם והלאה ילך ברגליו. אף לבו לא נתנהו להמעיט את מספר פרטותיו בעת אשר תחסרנה לו עוד שבע. המרמון עמד רגעים אחדים. ואחר הלך לדרכו. ושמעון הביט אחריו בלב נשבר ונקנא מאד באופניו המתגלגלים במהירות רבה...

רגעים אחדים עמד שמעון וינח. רגליו כאבו מאד... ויאנח אנחה גדולה. ויאמץ כחו וירץ הלאה.

עוד שני רחובות אעבר ובאתי עד רחוב הפרזל... משם לא רחוק עד בית הסנדלר—אמר שמעון בלבבו בעמדו לנח מעט. ועה רבה ירדה מעל פניו. ורוחו קצרה מרגע לרגע. לרגעים הביט אל השמש לראות על פיהו הגדול עוד היום אם לא. ובראותו. כי עוד היום גדול התחוק וירץ הלאה.

בקצר רוח ובפנים רטובים מנעה בא שמעון החצרה. אשר נר שם דוד הסנדלר. בעינים בלות החל לחפש את השלש שניה מאיר עליו קוף האוחז נעל בידו ולא מצא. בלב מלא עצב עבר לפני המעונות הרבים אשר בקצר ויתבונן אליהם וישקף בעד החלונות; ובראותו. כי אין האישי אשר הוא מבקש מלאו עיניו דמעות.

— את מי תבקש פה? — שאלהו פתאם אחר מגרי
 החצר. — הנידה נא לי — קרא שמעון תחנונים — איזה דוד
 הסנדלר? אגא הנידה... אבי שלחני אליו...
 — דוד הסנדלר? תזקן? — שנה האיש את דבריו
 ויהי כזוכר נשכחות. — דוד הסנדלר העתיק דירתו מזה

נילך לגור. במדמה לי בפרור העיר החדשה... שאל נא
 את אשתי, היא יודעת הישב את הדבר הזה. במדמה לי
 שבשכונת העבר בקרה את אשת דוד במעונה.
 (המשיך יבא).

י. ב. לבנה.

קשר הילדים.

(מ. ע. ש. ה.)

היום העשירי לחדש טבת ערב שבת בין השמשות.
 כל בני ישראל יושבי עיר קדש הקטנה נאספו אל בית
 המדרש לקבל את פני השבת ולהתפלל תפלת ערבית. וקבלת
 השבת אשר בליל שבת זאת שונה היתה מבבל שבתות השנה.
 הפעם לא האריך החזן במומרי. לכו נרננה" ולא סלסל את נטני
 הלכה דודי" במנהגו תמיד; כי גם החזן, גם כל המתפללים לא
 אכלו כל היום לחם, כי יום צום היה, צום העשירי בטבת, יום בו
 סמך מלך בבל ויצר על ירושלים העיר הקדושה. ורק אחרי תפלת
 ערבית ימהרו אל הלחם להשיב את נפשם הרעבה, גם רבי גדליהו,
 המאריך תמיד בתפלת שמונה עשרה, קצר הפעם, למען ימהר העם
 לשוב אל ביתו ולקדש על הנין.

אחדים מהורי הילדים שאלו את בניהם, מדוע לא יגשו היום
 לשמות מן הנין?
 אף כל הילדים ענו להוריהם פה אחד:
 — אחת נשבענו לבלי לשמות מן הנין עד אשר יבטיח
 השמש לבלי סגר עוד את בית המדרש בפנינו.
 — ימי השביע אתכם את השביעה הזאת?
 — נחום בן שלמה.

וירוחם השמש הזקן קדם גם הוא למלא את פוס הנין, ובטרם
 פלה החזן את המגן אבות, כבר עמד הכן על מינו וכוס הנין בידו.
 ונקדש החזן על הנין כמעט בחטיפה; בזכרון למעשה
 בראשית" לא הרים את קולו, ובזכר ליציאת מצרים" לא סלסל
 בנאונו, במנהגו בכל שבתות השנה, כי ידע את נפש העם הרעבה.
 ובשעה שקדש החזן על הנין שוטטו עיני השמש אנה ואנה
 לבקש את בני העשירים, שאבותיהם מעניקים לו מטבע יפה בהנפה
 ובפורים, לתת להם ראשונה לשמות מן הפוס, אולם אף ילד אחד,
 גם מבני העשירים, גם מבני העניים, לא נגש הפעם אל העמיד"
 ויהי הדבר לפלא בעיני ירוחם.

נחום בן שלמה הוא הראש לכל ילדי העיר ואת כל אשר
 יאמר להם יעשו. הוא המציא את הילדים בימי תקיין בשחקם
 בשחוק התילים, הוא גם העובר לפניהם בתורה בתחילתם על פני
 הקרה. והיה בעבר נחום בן שלמה לפניהם וקרא: שמונה עשרה!
 והישירו כל הילדים את רגליהם והחליקו אחריו ברגלים הבזקות זו
 בזו; ואם יקרא לפניהם עושה שלום! והחליקו כל הנערים אחרנית,
 אם יקרא לפניהם, ויאמר דוד! ושמו כל הנערים את ידיהם על
 עיניהם, כבשעת תפלת החנין.

בגדים רפוח לקח השמש את הפוס מיד החזן ויבט בבוך
 מסביב.
 וכל הקהל הגדול עומד ומתכה למוצא פי החזן האחרונים,
 עומד על מקומו ומתכה.

ואחד מן הילדים לא ימרה את פיו.
 וריב לשמש תמיד עם נחום בן שלמה והילדים הפרים
 למשמעותו. תכלית שנאה שנא הזקן הזה את הנערים העליונים, ולא
 אחת כבר הבה אותם על המאים שונים שהיו חוטאים לפניו: על
 השופר שהיו גונבים מארזנו והיו עולים לעזרת גשים לתקע בו;
 על גר ההבדלה הקלועה בעלת צבעים שונים, שהיו מוציאים אותה
 מידו והוא לא הרגיש בזה; על חתיכות השעורה שהיו גונבים מתחת
 ידו במוצאי יום הפורים, ועל קריאת "אמן" בקול רם אחריו ברפת
 הרלקת הנרות של חנכה, והעקר על שנה של שפת, שהיו גוזלים
 ממנו, זו השנה המתוקה, שהיה מרגיש בה מעין מעם גן עדן.

ונרות החלב הנתונים בקני מנורות הנחשת התלויות, מטפטפות
 ומתיוות טפות טפות של חלב, וריח עשן עולה באף הקהל הרעב.
 וכל הילדים עומדים על יד אבותיהם ופניהם צוחלים משמחה.
 והשמש, החזן וכל הקהל עומדים על מקומם מחרישים
 ומשתאים.

ידבר קשר הילדים ושכונתם בא לאוני הרב.
 שחזק קל עבר על בני הרב, בשמעו את דבר הריב אשר
 בין השמש והילדים.
 ויקרא לירחם השמש, ויגש אליו.
 ואת מאיר "הקמזן" שלח הרב לקרא אליו גם את נחום בן
 שלמה.

— ספר נא לי, בני, — קרא הרב אל הנער — את דבר
 הקשר והשבויעה.
 ויספר הנער בקול עז את כל הדברים האלה, ולא כהר
 ממנו דבר.

— לא טוב אתם עושים, בני, — אמר הרב, — בבואכם
 לבית המדרש להשתובב ולהתדולל בו, כי קדוש המקום הזה
 לאלהים. שחקו לכם בקל אות נפשכם בהצרות בתיכם, כי על בן
 ילדים קטנים אתם והשחוק יפה לכם. והיה אם תבטיחו לי, כי לא
 תוסיפו עוד להשתובב בבית המדרש וצויתי על השמש לבל יוסיף
 עוד לגעל את דלתי בית המדרש בפניכם.

ויאות הנער לדברי הרב.
 אז צוה הרב על ירחם השמש לבל יוסיף עוד לגעל את
 בית המדרש בפני הילדים. ובאו גא הקטנים האלה אל בית המדרש —
 אמר — וירגילו את נפשם לבוא תמיד אל הבית הקדוש, וגם כי
 יוקינו לא יסורו ממנו.

והשמש הבטיח, כי מעתה לא יוסיף עוד לעשות פדבר הזה.
 אז נגשו הילדים אל הפוס בשמחת נצחון וישתו מיין הקדוש.
 ואחרי בן יצאו כל העם, האבות והבנים מבית המדרש,
 וילכו לביהם שמחים ומזבי לב.
 יש ראל שף.

וימעינהו משנתו, באמרו: קום נא, רבי ירחם! הילדים מהפכים את
 בית המדרש. אז יקום השמש כבעם משנתו והתעטף באהדתו ומהר
 דרך הצרות ונגים לבוא אל בית המדרש. ובעודנו בפרוזדור היה
 מסיר את הרצועה מעל מתניו והיה מכה בה את הילדים בלי חמלה
 ומגרשם מבית המדרש.

וישבת שלפני עשרה בטבת געל השמש את בית המדרש
 ואת המפתח לקח איתו ולא נתן לילדים להכנס בו.
 ונחום בן שלמה עם כל בני לוחו שבו מן "המחלקה" אל
 בית המדרש — והנה הדלת געולה בפניהם. ויקצמו עד מאד.

— נקם נקמ! — קרא נחום בן שלמה.
 — אך במה ניפל להנקם בו? — שאלו ילדים אחרים.
 — נקם נקח! — קרא נחום בן שלמה שנית בעז — אך
 השבעו לי כלכם בחלק לעולם הבא! שלכם, כי איש מכם לא ימרה
 את פי.

ויענו הילדים פה אחד: כל אשר תאמר אלינו נעשהו.
 ויוסף נחום בן שלמה ויאמר:
 — איש מאתנו לא יקרב ליל השבת הבאה אל היין אשר
 יתן לנו השמש, עד אשר יבטיח, כי לא יוסיף עוד לגעל את
 בית המדרש לפנינו.

וישבעו כל הנערים לעשות פדבריו.
 והילדים עשו כאשר נשבעו, ואף אחד מהם לא קרב לשותות
 מן היין.
 האבות הפצירו בילדים לבל יקשו עוד את ערפם וישתו
 מיין הקדוש.
 — חלילה לנו לחלל את שכונתנו אשר נשבענו בחלקנו
 לעולם הבא! — ענו הילדים.

ה ב י ו ר

הָאֵם וְיִלְדֶיהָ.

(פנטסיה).

פאת א. נמוֹבֶבְסְקִי.

פ פ פ

— גם אני חפץ לראותה!
 — אל נא תתפנרו, חבו רגעי הנה עוד אור אחר קבה...
 — חבו נא!
 — מה מראה הארץ?
 — חשף, אינני רואה מאומה...
 — חשף, חשף!
 — הדליקו עוד נר אחד!
 — חבו, אני מדליק נר...
 — אורות, עוד אורות!
 — הסו, פן ישמעונו!
 — הסו, הסו, הסו!...
 — ראו נא, ראו...
 — מה הנה? מה?
 — באיזה מקום?
 — דרבנו נכונה, אני יודע כי לא תעינו...
 — אנה קלה נשמעת...
 — לא, זה הוא קול בבי...
 — אולי בכי-ילד?
 — כן הוא, ילד בוכה!
 — גרדה נא עוד מעט...
 — האירו כנרותיכם!
 — עתה רואים אנו...
 — מה אתם רואים? איה? האירו לנו!
 — הראונו! הראונו!
 — הביטו, שמה עמק תחתינו...
 — הביטו נא, הביטו שמה בין העצים...
 — בבית הקטן הנה?

דמית גיג.
 על פני תכלת השמים נוצצים רבוא רכבות בוכבים.
 מתחת ישנה הארץ עטופה בחשכה. הבוכבים נוצצים
 ואזרם רועד יותר ויותר, עד כי ידמו לאלפי גרות הנשואים
 בידי בריות געלמות.
 אכן גרות המה! הנה הם מתנועעים ומתקרבים
 אלינו. מאחורי כל נר ונר נראים כפנים בהירים באויר;
 מה רבות הן הנקודות הלכנות בשלג, הפוזרות על פני
 הרקיע והרעדות בכפנים קטנות מאד!
 הנה קול מתלחשים עולה מאחורי הנרות. עוד
 הפעם השלף הם, הנרות מתנועעים והולכים הלוך וקרוב.
 הלוך וקרוב. וקול הלחש עולה שנית באזנינו. ויש אשר
 יפל נר אחד מיד געלמה שם ארצה, ואחריו יאיר גתיב,
 יפל ויניע לארץ וקבה. פעבר רגע ואיזה צל יקרב אל
 הנר הקרוב, וכוךב קטן חדש יפיע אורו.
 על פני מרחבי השמים נשמע קול מתלחשים. המון
 רב של צללים בהירים ונרות בידיהם יורדים אט אט
 ארצה. והצללים מרבינים ראשיהם ומביטים מאחורי
 הנרות ומתלחשים ומתנועעים איש עם רעהו.
 וקול הלחש לא יפסק בכל המקום הזה...
 . . . . .
 — ראו נא, ראו הנה רוח נושבת!...
 — אהה, היא תכבה את גרותינו!
 — לא, לא, לא! לא רוח זאת, כי אם נשימת הארץ
 הישנה...
 — הכבר נראה הארץ?
 — חפץ אני לראותה!

- כָּבֵד הִלְכוּ לָהֶם...
 - נִתְבַּוֵּן גַּא בֵּין כַּה וְכַה אֵל הָאִם...
 - כָּל אוֹת חַיִּים לֹא יִרְאֶה עַל פְּנֵיהֶם...
 - עֵינֵיהֶם כְּעֵרוֹת...
 - מַה נוֹרְאוֹת הֵן הָעֵינַיִם!
 - הַאִינְךָ שׁוֹמֵעַ אֶת בְּכֵי הַיֶּלֶד הַהוּלֵךְ וְרִפְּהָ?
 - וְהִיא לֹא תִבְכֶּה!
 - הַסּוּ, הַסּוּ!... אוֹלֵי כָבֵד שֶׁפָּכַח אֶת כָּל דְּמֵעוֹתֶיהָ...
 - הַיֶּלֶד חִדַּל לִקְבוֹת...
 - פָּנָיו הִפְכוּ לִירְקוֹן...
 - יָדָיו הִקְטַנּוּת נִפְלוּ גַם רֵאשׁוֹ הִקְטַן נִטְוָה הַצַּדָּה...
 - הָאִם חֲרָדָה וְחַבּוּנָה אֵלָיו...
 - יִמְהַרְוּ גַא מְעַשִּׂיהֶם שָׁם!
 - אוֹלֵי גִרְדָּה גַם אֲנִי אֲחַרִּיהֶם?
 - מִדּוּעַ זֶה לֹא נוֹכַח לְרִדַת בָּלְנוּ?
 - צַר לִי מְאֹד עַל הָאִם!
 - וְאֲנִי יִרְא מִפְּנֵיהָ...
 - שֶׁפְּתִיחָה דְּבוֹקוֹת זוֹ לוֹ...
 - הַפְּנִים כְּמוֹ הַתְּאֵבָנוּ מְכַאֵב...
 - הָעֵינַיִם תּוֹעוֹת...
 - הִיא אֵינָה נוֹתֶנֶת לָהֶם אֶת הַיֶּלֶד!
 - הִיא מְנַגֶּה עַל יֶלְדָה בְּיֹאשׁ...
 - הַסּוּ, הַסּוּ! מִן תִּשְׁמַע...
 - אֵיבָבָה תּוֹכַח לִשְׁמַע?
 - בְּרַנֵּעַ כֹּזֵה יֵשׁ אֲשֶׁר הָאִם שׁוֹמַעַת!
 - הָאִמוֹת שׁוֹמַעוֹת תְּמִיד!
 - הַבֵּיטוּ, הָאִם הַשְּׂבִיבָה אֶת הַיֶּלֶד, עַל הַמִּשָּׁה וְתִכַּם
 - אֶת פְּנֵיהָ בְּיָדָה...
 - הַנְּה קָרְבוּ אֵלָיָה...
 - הֵם שׁוֹלְחִים יְרִידָה...
 - (סוֹף יָבֵא)

מרגלים וי. ג.

- הַנְּה הוּא בֵּית?
 - אֵינְהוּ? אֵינְהוּ?
 - שָׁם, עַל שֵׁפֶת הַנַּחַל הַזֶּה...
 - הַכַּה יִהְיֶה הַנַּחַל?
 - כֵּן, הַנַּחַל; הַנְּהוּ שׁוֹמֵר וְעוֹבֵר דְּרֹךְ עַקְלָתוֹן כְּמוֹרֵד
 - הַמַּל, גִּישׁ אֲשֶׁר יִכְרַח בְּכַסְף.
 - חֲלוֹן הַבַּיִת פְּתוּחַ; גִּרְאָה אוֹר...
 - כֵּן, כְּכֹזֵב בְּתוֹךְ עֲנָנָה.
 - הָעֲנָנָה הוּא הִיא - בֵּית...
 - אִשָּׁה יוֹשֶׁבֶת אֶצֶל הַחֲלוֹן וּמַחְבֵּקֶת יֶלֶד בּוֹכֶה...
 - הוּא, מַה חֲרוּוֹ פָּנָיו הַיֶּלֶד!
 - עֵינָיו חֲצִין סְגוּרוֹת...
 - הָאִמְלָל הַתְּעַלְף...
 - קוֹל בְּכִי הוּלֵךְ הַלּוֹךְ וְרִפְּהָ...
 - הָאִם מְרִימָה אֶת פְּנֵיהָ הַקְּפוּאִים מִבְּלִי כָּל תְּנוּעָה.
 - נְעֻמָּה, הִיא תִרְאֵנוּ!
 - חֲסוּ רַנֵּעַ, עַד אֲשֶׁר תּוֹרִיד אֶת עֵינֵיהָ לְאֶרֶץ...
 - אֵל תִּירְאוּ, הִיא לֹא תִרְאֵנוּ...
 - מִדּוּעַ לֹא תִרְאֵנוּ?
 - כָּל מַעֲנִיָּה בְּיֶלֶד...
 - נִקְרַח אִפּוּא...
 - טוֹב הַדְּבָר, אִךְ בְּסוּ מַעַט אֶת הָאוֹר בְּכַפּוֹת יְרִידָה.
 - וְהָאֵב אֵינְנוּ בְּבֵית?
 - אֵינְנוּ!
 - הָאֵב אֵינְנוּ בְּבֵית, הַשׁוֹמְעִים אִתָּם, אֵינְנוּ!
 - וְאֵיבָבָה זֶה נִקְרַח אֵל הָאִם?
 - אֵל גַּא נִקְרַח בָּלְנוּ...
 - לָכֵה אִתָּה!
 - וְגַם אִתָּה!
 - טוֹב, גִּלְךָ...
 - וְאֲנַחְנוּ נִחְבֶּה פֹה...
 - אִךְ לָכוּ גַא לְאִט...!

בַּעֲרַת יַעַר בְּאַמְרִיקָה הַדְּרוֹמִית.

חג היוכל

של הברון נפתלי הירץ לבית גנצבורג.

(ט"ז טבת תקצ"ג—ט"ז טבת תרס"ג.)

המקרא לבני הנעורים המקבלים ספר-קריאה עברים מידי ההברה מרבי השכלה שהברון הנדיב עומד פראשה.

ולא רק בין אחינו, כי גם בין גדולי עם הארץ גדול שמו

מאד, פי אין לה הברה ומוסד של צדקה וחסד בעיר המלוכה אשר לא פתח הברון הנדיב את ידו הנדיבה ואשר לא הקדיש לה את עמלו ואת עתו הנקרה, על בן הואילא גם הממשלה הנבונה לכבוד באותות כבוד רבים ובהאר יועץ המדינה, גם להכירות רבות של צדקה אשר בארצות אחרות נתן הברון נדבות גדולות וקבל מכתבי תודה ואותות כבוד רבים.

הנה, פי בן היו כל נמיו של הברון הישיש מלאים צדקה וחסד וטוב. לבו העברי היה מעין האהבה לעמו ולכל האדם. על בן גדל כבוד החג הזה לכל איש חסד היודע להזקיר את מעשי חסד ועושייו.

ואולם לא בהניגה ובכתבי ברכה לבד אומרים טובי עמנו לצאת ידי חובתם והפרת טובתם להנדיב הגדול הזה, פי אם במפעל גדול

לעמנו הראוי להקרא על שם הברון גנצבורג — והוא יסוד בית-ספר עברי למורים עברים. לטובת המפעל הגדול הזה אוספים כסף בכל הערים הגדולות ברוסיה. עד עתה כבר נאסף לתכלית זו כמאה ועשרים אלף רבל. ויש תקנה, פי לא נארכו הימים ונטר הבית הגדול הזה, אשר יהיה למקור ברכה וחסד להנפד בנינו ולתחת שפתנו העבריה.

הניגות היוכל החלה ביום השבת, עשרה בשבט, בבית הפנסת

חג גדול היה היום האחד עשר להדיש שבט לבני עמנו וישובי רוסיה בכלל ולאחינו יושבי פטרבורג עיר המלוכה בפרט, הוא חג היוכל הפסול לאחינו הנדיב הגדול הברון נפתלי הירץ לבית גנצבורג.

חג מלאת לו שבועים שנה להולדו והג מלאת ארבעים שנה לעבודתו הרבה הטובה בני עמנו.

ובכל הערים אשר דבר החג הזה הגיע התעוררו טובי אחינו להג את היום הזה (מאיוו סבה נדחה החג מט"ז טבת ליום אחד עשר בשבט) ולשלח ברכה ותודה להישיש הנכבד הזה. כי היה היו כל נמיו של בעל היוכל מלאים צדקה וחסד ומעשים טובים לאחיו בני עמו אשר אהב בכל חם לבו, לב עברי שהור. ועל בן הביב הוא לבני עמנו, היודע לכבד ולהזקיר את בניו הגדולים הנאמנים לו, ושם ברון גנצבורג יקר לכל אשר בשם ישראל יקרא.

וכאחבתו הרבה לעמו בן גדלה אחבתו לשפתנו העבריה ולכל היקר ויקרדיש לעמנו, ועל בן פתח תמיד את ידו הנדיבה לתת

בספרותנו העבריה. בעמודו הראש החברה הנכבדה מרבי השכלה ביישראל דאג בכל לב לגערו בני עמנו ליסוד בעדם פתי ספר להודותם את שפת המדינה וכל הידיעות הדרושות לכל אדם לדעת. גם ללמודים העברים שם לבו בשנים האחרונות ורבים הם עתה התדרים המתקנים ובתי התלמוד-תורה בכל רחבי ארץ רוסיה, אשר ילמדו בהם בני הורים עניים שאין ידם משנת לשפור להם מורים המקבלים תמיכה ככסף ובספרי למוד עברים. ורבים הם גם פתי

כאשר הופיע הברון בפתח האולם, מהאו הנאספים פה לכבודו ותחון שר עם מקהלת המשוררים: שיר למעלות אשא עיני אל ההרים — מאין בא עזרי? עזרי מעם יי. והברון ישב ראש על כמת האולם אשר היתה מקששה בעצי דפנים גבהים ורעננים והוא לביש בגני הפאר ועל חזו אותיות הכבוד אשר פברתו בהם הממשלה ונמנייה (באנד, *Ленна*) אדמה רהבה, אשר ירכסו הישרים הגבהים שהגיעו למעלת גנרל, רכוסה לו על חזו.

אז נקראה לפני חתן היובל אגרת ברכה בשם חברת מרפי השפלה ואחר הודיע הארון ורשבסקי כי הואיל הקשר בחסדו לכבוד את חתן היובל היום הזה באות פבוד גדול על מעשיו הטובים, גם קרא תלמימה של ברכה משר האוצרות והמקהלה שרה את ההמנון הרוסי. אל מלך נצח. אהרי כן התניצבו לפני חתן היובל צירי ההכרות והערים, ובהם ראשי הכרות רפים אשר לעם הארץ, והנישו לו את כתבי הפרכה השלוחים לו והביעו לו תודה רבה על כל הגדולות אשר עשה עד פה.

מכל האגרות של ברכה מצינת בגדלה וביפיה האגרת שהגישו לחתן היובל אגרת האמנים העברים, שהם רב בני ישראל היושבים בעיר המלוכה. בראש האגרת מזכירות האותיות תקציג—תרכס"ג, מתחת להן מציירת תמונת פעל היובל, מעפרת סביבה בפסוק טוב שם משמן טוב. משני עבריה כתובות בשני מגני דוד שנת הולדתו של חתן היובל (1833) ושנה זו (1903) ושם הכבוד ברון בתמונת פתח. מתחת התמונה מצירים לכל רחב האגרת כל הפמלים של אגרות האמנים השונות אשר בפטרברג, שלשים וששה במספר. מימין האגרת עומד מלאך ואוחז זר פרחים פנדו ובחוף הזר כתובות הפמלים: והיו ימך מאה ועשרים שנה! ומשמאל עומד מלאך שני ותוקע בשופר גדול לבשר את חג היובל. האגרת פתובה עברית ותרגומה הרוסי בצדה. מתחת מציר פרוכ קמון והוא לביש לביש בעל מלאכה היושב על האבנים ועושה את מלאכתו ובידו ציור ופה שבו משלכות שתי אותיות ראשי התיבות של שם חתן היובל. ומימין האגרת מתחת מציר איש עברי וכן ובדו האחת הנמנייה אל תמונת חתן היובל זר פרחים גדול, שבו מציר סמל עיר המלוכה ובחוף פתוב: גפמלי הידרו ובידו השנייה תעידת פבוד של התברה לתמיכת אמני ישראל המוסרת לכבודו של בעל היובל.

האגרת הגישה במעטפה מהדרה על פן גבה בעל שלש רגלים מזהב ונציץ פהדרו.

מלבד אגרות הפרכה שגשגחו לבעל היובל על ידי צירים מיוחדים, נתקבלו עוד המון תלגרמות ומכתבים מערים רבות מאד. פאשר פלו לקרא את המכתבים והתלגרמות של ברכה, שרה מקהלת המשוררים בלנית העגב. הללויה, הללו אל בקדשו, ובזאת תמה החגיגה.

והגט מכרכים גם אנו את חתן היובל הנכבד, פי ינוב פשיבה טובה והוסיף לעשות גדולות לעמנו, לחנוף פנינו ולשפתנו אשר אהב.

יגאל פברמלי.

הגדול, אשר תפלל בו חתן היובל. מאז הפקר נהרו המונים המונים מפל קצות עיר המלוכה אל בית הפנסת לראות בכבודו של האיש החביב לכלם. שמה נאספו גם צירי החברות השונות וראשי הקהלות מערים רבות אשר באו לברך את חתן היובל בשם חברותיהם וקהלותיהם. גם רפים מנכפדי הרוסים יושבי עיר הבירה וחכמיה שהפצו לעשות יקר לתברון החביב לפל באו גם הם אל בית הפנסת הגדול. ובית הפנסת היה מואר באור האלקטרון אשר הפיצו מנורות למאות. ותחון מר רסל עם מקהלת משוררי השמיעו מגנינות נעימות לכבוד החג.

כבוא חתן היובל אל בית הפנסת יצאו לקראתו כל הנפאים ראשי העדה והרב הדקטור א. דרבקין בראשם ומקהלת המשוררים שרה בנעימה: פרוך הפא בשם יי!

לפני קריאת החודה עלה רב העדה הדקטור א. דרבקין על הבמה ונתאר בקצרה את גדל ערפו ונדיבות רוחו של חתן היובל ויספר את פל אשר עשה חתן היובל לטובת אחינו בני ישראל ברוסיה. אחריו עלה על הבמה הרב לעדת ישראל במוסקבה מר יעקב מזה, וידרש גם הוא לכבודו של חתן היובל והרבה בשבחיו. אחר התפלה נקראו האורחים, צירי האגרות והקהלות אל אולם האלקטרון המפאר אשר על יד בית הפנסת ושם התניצבו כלם לפני חתן היובל.

אולם החגיגה הראשית היתה ביום המהרת. והחגיגה החלה על ידי ילדים.

בשעה העשירית בפקר באו למעונו של פברון חניכי בית היתומים העברי אשר לעדת ישראל בפטרברג ואחד הילדים נגש אל פברון וישתחו לפניו וברכהו בדברי שיר לאמד:

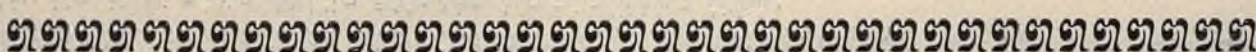
אדוננו פברון!

פיהושע לו הייתי	פי בו ילד ילד לנו
או קראתי: דם!	נהי לנו אב.
את השמש או צייתי	אב ליתומים הנך אתה,
פל יפא היום.	אוחם אתה זן,
אור היום בו יששים אנו	על פן פרכנוך עמה:
יהיה גדול, רב,	תחי לעד, פברון!

והנדיב הגדול, אבי היתומים האמללים האלה, נשק את הילד על מצחו. וילדה אחת נגישה אליו ונתברכהו בשפת רוסייה גם הגישה פת התשורה, אשר חנינו לו חניכות בית היתומים פידיתן הן. אז הושיבו את הילדים והילדות אל השלחן ונתנו להם ממפקים ומגדנות, ואז שרו החניכים היתומים עוד שיר ברכה לכבוד חתן היובל.

גם מפתי הספר הנקראים בשם פלמוד תורה נאספו ובאו שם נערים ונערות וגם הם הגישו לו תשורות ממלאכת ידיהם וישירו שיר תהלה וברכה לכבוד חתן היובל.

פחצי השעה השנייה אחר הצהרים נאספו אנשים למאות מנכפדי בני עמנו בעיר המלוכה וצירי החברות והערים אל אולם הקונסרטוריה הקסרית להגיש לבעל היובל את מכתבי הפרכה.

חֲדָשׁוֹת.

הג ילדים ביקטרינוסלב. — ביום ראשון, היום הרביעי לחג החשמנאים, ערכו הציונים בעיר יקטרינוסלב חגיגות נהדרות. החגיגה נערכה ליותר משבע מאות ילדים, ומקומה היה בתיאטר הגדול. וזאת היא חגיגת החגיגה: אולם התיאטר היה מקושט בדגלי תפארה ממראה תכלת ולבן, אשר עליהם מרקם מראה "מני-דוד" ובתוכו השם "ציון". הילדים תפסו את כל הכסאות אשר בתיאטר, וכל היציעות היו מלאים אנשים ונשים מנכבדי העיר שבאו להתענג על המחזה. על כל מבואות האולם, על היציעות וגם במסדרון עמדו שנים, שנים מהצעירים חברי אנדרת "אוהבי ציון", לבושים במלבושי כבוד ומסמנים בללאות תכלת עם "מני דוד", וישגיחו על הסדר. בין שדרות הכסאות עמדו עלמות מ-בנות ציון ותשנחנה בעין צופיה על הילדים; על חניה התנוססו ללאות תכלת עם "מני דוד" ותברנה בנייה רק עברית. השעה האחת אחר הצהריים הגיעה, המסך הורם מעל הבמה ולעני הילדים נראה תלוי על הבמה "מן דוד" גדול ויפה, משבץ במסגרת זהב ועליו נוצצים ככוכבים מזהירים ארבעה "מני דוד" קטנים, מעטרים בפכי זכוכית קטנים ומוארים באור האלקטרון בעל צבעים שונים. אחרי עבר רנעים אחרים הופיע על הבמה הרב הדקטור שמרדו ליון; והוא הוניה אל הילדים ומחל לספר להם אנדה על-דבר זקן נודד, שזה אלפי שנים אין לו כל מחסה ומעון, ורק בלקוטו על שבמי הכפוף מוקן, גענה מדרכו הארבה, רעב וצמא ונקפא מקד תועה הוא מארץ לארץ בלי חשך ואפלה... והסער זועם מסביב... וקול הנואם ההלך ההלך ושפל, הלוד ועצב נוסף רוח קסם על הילדים וממשיך את לבותיהם. והילדים יושבים ומביטים לנבח הנואם ושומעים את אנדרתו העצובה. אבל נר אחר קסן ובהה — מוסף הנואם לספר זמרים מעט את קולו — מאיר לנווד את חשבת הלילה ומחמם מעט את גותו הקרה...

ורנואם מסים: הידעתם, ילדים, מי הוא הזקן הנודד? בנדאי אתם יודעים ומכירים אותו, הלא הוא ישראל סבא! והנר הקסן הוא נר החנכה, שמדליקים אבותיכם בלילות האלה. כאשר בלה הנואם לספר את אנדרתו יפה והילדים ברעו "הידד". הנואם ירד מעל הבמה ולענייהם הופיעה מקהלה של נערים ונערות ובאזניהם השמע שירה נעימה ומסדרת שירת התקנה. המקהלה עוברת ועל הבמה מופיעה ילדה קטנה כבת שמונה שנים. היא משתחוה בנעימות וחו אל הנאספים וקוראה את השיר: "אל טל ואל מטר". כל העינים נמשכות אל הילדה בקוראה והמלים: "אל טל ואל מטר" — דמעי ירטיבו, ציון, את הברוד! אשר קראה בהטעמה נפלאה ובעצבת נעימה, מזועעות את לבות הנאספים ובעיניהם נוצצות דמעות... הנערה מסימת את השיר, והגדולים גם דקטנים מרוב התפעלותם מוחאים בף וקוראים "הידד". אחריה יוצאים שלשה נערים קטנים וקוראים את השיר "בשביל המשיח" של פרישמן (שנרפם בעולם קטן) שיה ראשונה חוברת מיג האחד מדבר והשנים עונים לעמתו, ואולם המחזה היותר מלבב אשר פחג הזה היו תמונת הערפל, שהראה לילדים המרשה האינזניר מר

אוישקין בפנים הקסם הנפלא, אשר נדבו לזה הפרופסורים אשר בבית הספר לחוצבים בהרים ביקטרינוסלב: מאורות האלקטרון כבו, החשכה והדממה אשר מסביב נוסכות רוח קסם על כל הילדים ומתוד החשכה תראה פתאם לפנייהם תמונת הזקן מתתיהו וחמשת בניו, כלם אחויו חרב עומדים הכן לצאת למלחמה בעד עמם וחרותו. ברנע היה נשמע מעבר לבמה שירת המקהלה. משמר הירדן". התמונה הזאת עוברת ותמונה נוראה מופיעה לפנייהם: הנה ישבעת בניה. ששת בניה מוטלים ארצה מתחוססים ארצה בדמם והבן השביעי, הצעיר שבהם, עומד בעו ובמנוחה לפני המלך העריץ, עומד לקדם את פני המונת ברוח נכון ובלב שוקט. עוד התמונה הזאת לעני הנאספים והנה פתאם מופיע נער קסן על הבמה וקורא את השיר של זינר, ב"ח העברים". הנער פונה אל המלך אנמיכוס אשר בתמונה, רוקע ברנליו וקורא בקצף, בדבריו של זינר: הוי, מרצח אכזרי! כמה אתה נחשב לעמח הנבורים האלה? הן בוז ובוז לך ולמית! הדברים האלה נאמרו ברנש נמרץ ויחדרו אל לבות השומעים. אחרי עבר תמונות החשמנאים מראה מר אוישקין לילדים את תמונת ירושלים עיר הקדש ושמי התכלת הפרושים עליה, ומעבר לבמה תשמע השירה הנעימה. שם במקום ארזים. לבות הנאספים ימלאו נענועים ונפשם נכספה לראות את עיר הקדש ושמי התכלת אשר לה לא בתמונת הערפל, כי אם באמת ובמצויאוי. אחרי כן נראה לעיניהם התכלת המערכי ואצלו עומדים יהודים זקנים וחלשים והם בוכים ומתפללים לאלהים. וזמר אוישקין מבאר לילדים: אלה הם היהודים החושבים, כי רק בכביה ובתפלה וישע עמנו. עוד מעט ואראכם את היהודים הבריאים והחזקים, אשר נזכחו לדשה, כי רק בעבודה ויניע פפים ישע עמנו והם נסעו לארץ ישראל לא למות כי אם לחיות. והנה לפנייהם המושבה "ראשון לציון" והאגרים דעברים הגבורים והבריאים נושאים אלומותיהם על שבמם. וזמר אוישקין מוסף לכאר לילדים: עוד מעט ותראו את טובי עמנו אשר עוררו את עמנו לשוב לארצנו ולדבר בשפתו הקרושה. או תראינה לעיניהם שתי תמונות זו אחר זו: של המנוח הדקטור פנסקר והרב רבי שמואל מוהליבר, ואחרי כן תראה לפנייהם תמונת ראש הציונים הדקטור הרצל. הפנים הנפים של הרצל ורוח החן השפוד עליהם מרהיבים את עיני הקטנים וגם הגדולים ומשכים אחריהם את לבות כל הנאספים. כלם מביטים ומתענגים על ההוד והיפי השפוכים על פני האיש הזה העומד בראש העם. הם מוחאים בף וקוראים: הידד! אחרי מחיאות פפים ממשכה עוברת התמונה הזאת ותמונת הקנרס הראשון אשר בכל מופיעה לפנייהם, וברנע ישמע השיר. עוד לא אבדה תקותנו, ובה תמו התמונות.

קשה לתאר את הרשע העמק שהשאירו התמונות האלה בלבבות הילדים הרבים, הרשע הזה לא ימחה לעולם מלבבם. לסוף נערכה התהלוכה גדולה לכל הילדים. הילדים הלכו שנים שנים וביניהם גדלים, בראש התהלוכה הלכו שני צעירים מהמסדרים וישאו דגלים גדולים, בכל עת התהלוכה שרה מקהלת המשוררים בלנית להקת המנגנים את השיר: חושן, אחים, חושן.

חדשות חשובות!

כריסמאטיע

יצאה לאור
מבית הדרום

חדשה בורגן ללמד את ילדי בני ישראל את השמות רוסיש ואשכנזית נשיטה קלה מאד, בהוספת כתבי-מופת קליגרפים (קאליגראפישע פראַפּיסען), מהמחבר של

„הוידיקארעספאנדענט“ ה' יוסף גאראדינסקי.

מחירה עם פארטאָ 40 קאָפּ; למו"ם ראַבאַט.

כמו כן הופיעה מהדורה רביעית חדשה מהספר „הוידיקארעספאנדענט“ עם תקונים והוספות בהמקטם רוסיש-זשארגאן עם הוספה חדשה מכתבים בשפת אשכנז וכתבי מופת קליגרפים.

מחירו 30 קאָפּ עם פארטאָ; למו"ם ראַבאַט.

בבית-מסחר הספרים שלי ימצאו להמכר הספרים של דיז' רובין מהוצאתי: (1) החיים והמות; (2) סגולות בעלי חיים; (3) מלחמת הנגלה והנסתר; (4) סגולות הצמחים; (5) מערכת טעמי המצות, וכן כל ספרי השכלה מכל ההוצאות; ספרי חנוכה, מליצה ושייר וספרי (20) רומעל מהוצאות אחרים ומשלי. (2-10)

כתובתי:

Книжный магазин С. РОЗУМОВСЬКАГО, Бердичевъ.

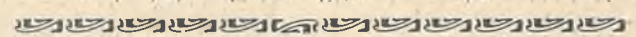
או להחלוקה (פיליע) שלי:

ВАРШАВУ, Належки 34, АРОНУ ЦВІЛИНГОЛДУ.

התחלוקה סבכה פעמים אחדות את כל האלים ואחרי כן יצאו הילדים שנים שנים ועל יד הפתח נתנו לכל אחד ואחד קפסה גדולה ובה מלאה כל מיני ממתקים וגם „סביכונים“ לשעשועים.

תנ הילדים הצמן מאד בהודו ובהרר, בתכניתו העשירה ובפרסומו הגדול. מי יתן ורפו חגי ילדים כאלה בתוכנו.

המול: הוצאת „תושיה“ כנרשה.

העורכים: א. ל. בן-אביגדור ושל. ל. גרדון.

כתבת העולה הקטן:

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШИЯ“, ВАРШАВА.
Verlag „TUSCHIJAH“ Warschau.

בבית מסחר הספרים של האחים

לעווין-עפשטיין ושותפיהם

ווארשא, נענשא נומר 5

נמצא להמכר יותר משלשת אלפים מיני ספרים מכל המקצועות והם: הומשים, מהוורים, סדורים, שו"ת, דרוש, פוסקים; ש"ס ואלפסין; ספרי למוד, מליצה, מקהר, שיר והספרות היפה; ספרים בוארנון.

בית מסחר הג'ל ממלא רצון הקונה עצמויט.

אדרעסע:

Kom. Ges. Gebr. Lewin-Epstein & Co.
Warschau, Gesiastr. Nr. 5.

Ком. тов. Братьевъ Левинъ-Эпштейнъ и Ко.
17 Варшава, Гусья 5. (3-12)

קאטאלוג מפורט יצא לאור, מחירו 20 קאפ.

Zakład Frelowski Izraelski
(יודישע פּרענעל-אנשאטל)
Celiny Witkowskiej
3 Leszno, 31. (17-20)

O. Я. ГУРВИЧЪ.

1) חקי החיים מחכמי התלמוד

ЖИВАЯ МОРАЛЬ или

Сокровищница Талмудической этики.

Цѣна 1 руб. съ пересылкой.

2) דת משה וישראל

Законъ Еврейской веры съ присовокупленіемъ библейской и апокрифической исторіи.

Цѣна 1 руб. съ пересылкой.

Продается въ книжномъ магазинѣ при Издательствѣ „Тушиа“, Варшава, Новомілки 7.

בית ישראל

בהוצאת **בית ישראל** לנדא ושותפו

בהכנס **בית ישראל** רבנינו וגאונינו

פירוש רש"י ז"ל **בית ישראל** פירוש רש"י ז"ל

העקת התורה לשפת וארגאן באותיות רש"י עם נקודות העקת פרשי לשפת וארגאן הנקוד על רש"י נעשה ע"י גדולי המדקדקים וההעתיקות ע"י חבר מורים מומחים ומלמדים להועיל. כל מבין וירע אופן ההוצאה העברית בזמן הזה יכיר את רוב הטוב והתועלת הצפונים בחומש „בית ישראל“ למורים ולתלמידים, לאבות ולבנים למטרת החנוך ע"פ תורתנו הקדושה עם פ"י רש"י ז"ל. הפ"י היותר קל ומתקבל על הלב והקדוש לכל אחינו, ושקאמת לו משפט הכורה, גם בשפת הלמוד עברית בעברית וע"י נקודו הנרם המכשול של רוב השניאות והנקלה מאד העבודה למורים ולתלמידיהם, והשעות הפפורות לצעירינו ללמודים עברים לא האבדנה לשוא. וזה יועיל להעמיד לנו מדברים בשפת קדש צחה ועשירה במבטאיר רש"י הקל והשווים. ולהלומדים עברית בתרגום השפה המדברת, תועלת ההעתיקות רבות הערך להקל את הלמוד והשנון בכל האפשר. ולפי דעת הרבנים עזר גדלה התועלת של חומש „בית ישראל“ לתת ענן רוחני לכל מפלנות אבי, למלמדים ולאנים מלמדים להבין ולהשפיל בדברי קדשנו וזכות הרבים הוא.

החומש „בית ישראל“ יצא לאור בחוברות, מחיר כל חוברת (32 זייטען) ערך סדרה 16 קאפ. לחותמים על כל החורה רק 10 קאפ. עם פארטאָ. בחו"ל כפי הקורם על החותמים לשלוח 1 רובל בעד כל עשר חוברות מראש.

Изд. „Beth Israel“ С. Б. Ланде, Варшава, 2-ое почтовое отделение.
Verlag „Beth Israel“ Lande, Warschau, 2-te Post-Filie.

